

TYÖNJOHTOKOULUTUSKOKEILU

Opetusministeriö on käynnistänyt ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 23 §:n nojalla työnjohtokoulutuskokeilun kahdelletoista (12) koulutuksen järjestäjälle myönnettyllä kokeiluluvalla 1.1.2009 alkaen. Koulutuskokeilussa kehitetään työelämän tarpeiden mukaisiin työnjohdollisiin ammattitaitovaatimuksiin koulutusvaihtoehtoja, jotka tukevat ja täydentävät olemassa olevia erikoisammattitutkintoihin ja ammattikorkeakoulututkintoihin perustuvia koulutusväyliä.

Koulutuskokeilussa mukana olevat toimialat:

kone- ja metalliala, kuljetusala, autoala ja kaupan ala

Opetushallitus on hyväksynyt kokeiluun kokeiluohjelman, jossa määrätään alakohtaisista koulutuksen perusteista kokeilua varten. Kokeilukoulutuksen laajuus on kaupan alalla 40 opintoviikko ja autoalalla, kuljetusalalla ja kone- ja metallialalla 80 opintoviikkoa. Opiskelijan aikaisemman koulutuksen tai työkokemuksen kautta hankkiman osaamisen mukaan koulutusaika voi yksilöllisesti vaihdella puolesta vuodesta kahteen vuoteen.

Kokeilun tavoite

Koulutuskokeilussa kehitetään työelämän työnjohto-osaamisen tarpeiden mukaista koulutusta, joka tuottaa oman alan ammattitaidon tai ammatillisen tutkinnon ja riittävän työkokemuksen hankkineille henkilöille työnjohtotehtävissä tarvittavia ja ammattitaidon saavuttamiseksi tarpeellisia tietoja ja taitoja ja siten tukee siirtymistä työnjohtotehtäviin. Erityisenä tavoitteena on tuottaa työnjohtokoulutukseen vaihtoehtoisia toteutusmuotoja ja opiskelijoille yksilöllisiä opintopolkuja ja kouluttautumistapoja.

Kone- ja metallialan työnjohtokoulutuskokeilun tavoitteena on kouluttaa henkilöitä, jotka osaavat organisoida ja ohjata työtä ja tuotantoa sekä kehittää työmenetelmiä ja tuotteita. He tuntevat tuotteisiin, materiaaleihin, tuotantoon ja työmenetelmiin liittyvää tekniikkaa, työsuojelua ja työläinsäädäntöä sekä työehto- ja muita sopimuskäytäntöjä. He osaavat kustannus- ja kannattavuuslaskentaa sekä tehdä laatujärjestelmien mukaista laadunvalvontaa. He osaavat

hoitaa sisäisiä ja ulkoisia asiakkuuksia, hankintoja ja sopimuksia sekä välittää ja tuottaa tietoa ja raportteja.

Autoalan työnjohtokoulutuskokeilun tavoitteena on kouluttaa henkilöitä, jotka osaavat organisoida ja ohjata työtä ja toimintoja sekä kehittää työmenetelmiä ja asiakaspalvelua. He tuntevat työnjohtajan työhön ja työmenetelmiin liittyvää tekniikkaa, työlainsäädäntöä sekä työehtoja ja muita sopimuskäytäntöjä. He osaavat kustannus- ja kannattavuuslaskentaa sekä tehdä laatu- ja järjestelmien mukaista laadunvalvontaa. He osaavat hankkia, välittää ja tuottaa tietoa ja raportteja.

Kuljetusalan työnjohtokoulutuskokeilun tavoitteena on kouluttaa henkilöitä, jotka osaavat organisoida ja ohjata materiaali- ja henkilövirroja sekä kehittää työ- ja toimintamenetelmiä, yhdessä työryhmänsä kanssa, osana muuta organisaatiota. He tuntevat logistisiin järjestelmiin ja työmenetelmiin liittyvää lainsäädäntöä, tekniikkaa ja työlainsäädäntöä sekä työehtoja ja muita sopimuskäytäntöjä. He osaavat kustannus- ja kannattavuuslaskentaa sekä tehdä laatu- ja järjestelmien mukaista laadunvalvontaa. He osaavat hankkia, välittää ja tuottaa tietoa ja raportteja.

Kaupan alalla koulutuskokeilun tavoitteena on kouluttaa vähittäiskaupan tuoteryhmävastavia / lähiesimiehiä / tiiminvetäjiä. He suunnittelevat työyhteisönsä myyntityötä, ohjaavat tiimiä myyntityössä, organisoivat työtä ja seuraavat myyntityön tuloksellisuutta. He hoitavat oman vastuualueensa tilaus-toimitusketjun tehtäviä, ja huolehtivat siitä, että työsuojelumääräyksiä ja kaupan alaan liittyviä säädöksiä ja määräyksiä noudatetaan. He hankkivat, välittävät ja tuottavat vastuualueeseensa liittyvää tietoa.

Kokeilun toteutus

Koulutuksen järjestäjät toteuttavat koulutuskokeilun lain ammatillisesta koulutuksesta mukaisesti joko ammatillisen peruskoulutuksena oppilaitosmuotoisesti tai opetussuunnitelmaperusteisena oppisopimuskoulutuksena. Koulutus tapahtuu Opetushallituksen hyväksymässä kokeiluohjelmassa kokeilua varten määriteltyjen koulutuksen perusteiden mukaan. Niiden perusteella on laadittu koulutuksen järjestäjän kokeiluopetussuunnitelmat, joita kokeillaan ja kehitetään. Oppilaitosmuotoista koulutusta toteutetaan monimuotokoulutuksena, jossa erityinen paino on lähiopetuksen lisäksi vuorovaikutteisessa verkko-opiskelussa ja työpaikoilla toteutettavassa koulutuksessa.

Eri osapuolten yhteistyö ja sitoutuminen

Koulutuksen järjestäjät suunnittelevat ja toteuttavat kokeilukoulutuksen **työelämän** ja **ammattikorkeakoulujen** kanssa tiiviissä yhteistyössä. **Opiskelijoille** laaditaan henkilökohtaiset opiskelusuunnitelmat sekä suunnitelmat työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen toteutumisesta. Henkilökohtaisten opiskelusuunnitelmien laadinnassa on pääpaino opiskelijan aikaisemmin hankkiman osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa.

Koulutuksen tavoitteet määräytyvät **työelämän** osaamisvaatimusten mukaan ja koulutuksen toteutusta kehitetään tarkoituksenmukaisuuteen ja oppimistuloksiin pohjautuen. **Koulutuksen järjestäjä** ja **työnantaja** tekevät sopimuksen työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävästä koulutuksesta ja ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta. **Koulutuksen järjestäjä** ja **ammattikorkeakoulu** suunnittelevat ja kehittävät kokeilukoulutusta yhteistyössä sekä sopivat kokeilukoulutuksessa hankitun osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta osaksi ammattikorkeakouluopintoja.

Kokeilun tulosten seuranta ja arviointi

Kokeilun aikana Opetushallitus kerää koulutuksen järjestäjiltä tietoa kokeiluopetussuunnitelmien ja koulutusvaihtoehtojen toteutumisesta ja toimivuudesta sekä koulutuksen työelämävas- taavuudesta ja opiskelijoiden oppimistuloksista. Erityistä huomiota seurannassa kiinnitetään kokeilukoulutuksen eri toteutusväylien toimivuuteen, työssäoppimisen toteutumiseen ja siinä saavutettaviin oppimistuloksiin sekä opetusmenetelmien, oppimateriaalien ja erityisesti verkossa tapahtuvan oppimisen tuloksellisuuteen. Arvioinnissa pääpaino on työelämäyhteistyön ja ammattikorkeakouluyhteistyön toteutumisessa sekä koulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kokeilussa mukana olevat koulutuksen järjestäjät

Kokeiluluvan saaneet koulutuksen järjestäjät, kokeilua toteuttavat oppilaitokset, yhteyshenkilöt ja kokeilussa mukana olevat toimialat:

Ammattienedistämislaitossäätiö AEL

autoala ja kone- ja metalliala

yhteyshenkilönä kehityspäällikkö Niina Salminen

Helsingin kaupunki, Helsingin tekniikan alan oppilaitos

autoala ja kone- ja metalliala

yhteyshenkilönä osastonjohtaja Toimi Keinänen

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy

kaupan ala

yhteyshenkilönä tutkimus- ja kehitysjohtaja Kirsti Jokiranta

Keski-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä KEUDA, Keski-Uudenmaan ammattiopisto

kone- ja metalliala, kuljetusala

yhteyshenkilönä lehtori Päivi Lindstedt

Oulun seudun koulutuskuntayhtymä

kaupan ala ja kone- ja metalliala

yhteyshenkilönä yksikön johtaja Veikko Määttä

Pirkanmaan koulutuskonserni-kuntayhtymä, Pirkanmaan aikuisopisto

autoala, kuljetusala ja kaupan ala

yhteyshenkilönä koulutuspäällikkö Jorma Vähäkömi

Sastamalan koulutuskuntayhtymä, Vammalan ammattikoulu

kone- ja metalliala

yhteyshenkilönä johtava rehtori Antti Lahti

Savon koulutuskuntayhtymä, Savon ammatti- ja aikuisopisto

autoala, kuljetusala, kaupan ala ja kone- ja metalliala

yhteyshenkilönä koulutuspäällikkö Marko Haataja

Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur, Yrkesakademin i Österbotten

autoala, kuljetusala ja kone- ja metalliala

yhteyshenkilönä osastopäällikkö Boris Ståhl

Tampereen kaupunki, Tampereen ammattiopisto

autoala, kuljetusala, kone- ja metalliala ja kaupan ala

yhteyshenkilönä koulutuspäällikkö Vesa Kalliomäki

Turun kaupunki, Turun ammatti-instituutti

autoala, kuljetusala, kaupan ala ja kone- ja metalliala

yhteyshenkilönä aikuiskoulutuspäällikkö Jussi Karlsson

Työtehoseura ry, TTS koulutus

kuljetusala

yhteyshenkilönä koulutuspäällikkö Aarno Lybeck

Ohjausryhmä

Opetusministeriö on nimennyt kokeilulle valtakunnallisen ohjausryhmän, jonka puheenjohtaja on johtaja Mika Tammilehto opetusministeriöstä, sihteerinä yli-insinööri Seppo Valio Opetushallituksesta ja jäseninä seuraavat henkilöt:

rehtori Riitta Konkola
 asiamies Jouko Sohlberg
 osastopäällikkö Mari Vasarainen
 asiantuntija Mirja Hannula
 toiminnanjohtaja Johan Hahkala
 työehtotoimitsija Tuomo Paukkunen
 erityisasiantuntija Merja Laamo
 opetusneuvos Sirkka-Liisa Kärki
 opetusneuvos Merja Leinonen
 koul.- ja työv. asiant. Jari-Pekka Jyrkänne
 erityisasiantuntija Inkeri Toikka
 koulutusasiamies Veli-Matti Lamppu
 asiantuntija Anne-Mari Tiilikka
 Jyri Pettinen
 asiamies Petteri Hyttinen
 yksikönjohtaja Hannu Saarikangas

ARENE ry
 Autoalan Keskusliitto ry
 Autoliikenteen työnantajaliitto ry
 Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
 Koulutuksen järjestäjien yhdistys KJY ry
 Metallityöväen Liitto ry
 Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
 Opetushallitus
 Opetusministeriö
 Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK
 Suomen Kuntaliitto
 Suomen Yrittäjät ry
 Teknologiateollisuus ry
 Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
 Toimihenkilöunioni TU ry
 Uusi Insinööriliitto ry

Lisätietoja

Kokeilun yhteyshenkilö Opetushallituksessa on:

Yli-insinööri Seppo Valio

seppo.valio@oph.fi

puh. 040 348 7784

Alakohtaisesti yhteyshenkilöt ovat:

kone- ja metalliala yli-insinööri Seppo Valio

autoala ja kuljetusala yli-insinööri Timo Repo

timo.repo@oph.fi

puh. 040 348 7359

kaupan ala opetusneuvos Anne Huhtala

anne.huhtala@oph.fi

puh. 040 348 7829

Kokeilun yhteyshenkilö opetusministeriössä on opetusneuvos Seija Rasku,

puh. 0400 958 845

seija.rasku@minedu.fi